

søge Oplysninger fra private Virksomheder, og disse gives dem naturligvis af Arbejdsgiverne. Men selv den allerbedste Villie og Mening forudsat vil det være umuligt for disse Mænd, navnlig da de savne Kendskab dertil — for jeg gaar ud fra, at Folk i Officersstillinger ikke kunne have det fornødne Kendskab til Arbejdsforhold — Kendskab til at kunne sigte det Materiale, de faa fra private Arbejdsgivere, og anvende det paa Hærens og Flaadens Værksteder. Men de, som skulde virke korrigerende overfor dette Materiale, Arbejderne, mangle. Skal man opnaa et Resultat af en Forhandling, saa skulle begge Parter deltage deri, og det kan ikke nytte paa gammel Maner at sætte sig paa den høje Hest og sige: „Vi alene bestemme“. Man *kan* gøre det, da man har Magt dertil, men hvis man vil opnaa et retfærdigt Resultat, er det naturligvis den forkertest mulige Vej at gaa. Jeg maa derfor destoværre sige, at jeg betragter paa Forhaand denne Kommission og dens Resultat med ringe Tillid.

Da jeg nu saa det Resultat, der var fremkommet af Ministerens Bestræbelser, henvendte jeg mig til ham — det var altsaa endnu Krabbe — og spurgte, om der ikke kunde forandres noget ved denne Kommissions Sammensætning. Han gav mig det Svar, som muligvis maatte gives i et saadant Forhold: Der er nedsat en Kommission, og vi maa afvente denne Kommissions Arbejde. Det er muligt, at det ikke kan være anderledes, men naar det ikke kan det, vil jeg henstille til den nuværende højtærede Forsvarsminister at gøre, hvad gøres kan for at bøde paa den Fejl, der er begaaet ved at sammensætte denne Kommission saa ensidigt, og at høre direkte, hvad Arbejderne mene. Naar Kommissionen har afleveret sit Arbejde, er det Ministerens Sag at tage Affære. Nu siges det ganske vist i Kommissoriet, at af Hensyn til Udarbejdelsen af Budgettet for 1911—12 „ønsker man, at Resultatet af Kommissionens Arbejde foreligger senest inden Udgangen af Juli Maaned dette Aar“. Dette har ikke foreligget og har derfor ikke kunnet sætte sine Spor paa Finansloven, men jeg tænker mig dog, at den højtærede Forsvarsminister ogsaa vil have denne Sag saa retfærdigt udført som vel muligt, og jeg vilde paa Forhaand sige, at man kan ikke anerkende Rigtigheden af, at Mænd, der, selv den bedste Villie forudsat, dog have et specielt Syn paa Forholdene, skulde kunne skabe et Grundlag for en Lønord-

ning, som skulde kunne tilfredsstille Arbejderne. Jeg mener ikke, at de i fuldt Maal skulde kunne tilfredsstilles, de mene heller ikke selv at faa alt, hvad de ønske, men kun at der tages rimeligt Hensyn til deres Forhold.

Men hvis Kommissionen skal give det Resultat, som forudsættes i Kommissoriet, at man skal bringe Ensartethed i Forholdene paa Hærens og Flaadens Værksteder, har man paa Forhaand lagt Kommissionen en Klods om Benet, thi det anser jeg for ganske umuligt. Orlogsværftet er en meget gammel Institution, og der er derfor mange gamle nedarvede Forhold derude. Hærens Værksteder derimod ere mere moderne, navnlig i deres Forhold overfor Arbejderne. Hvad Værktøj og Produktion angaar, antager jeg, at Orlogsværftets Materiel staar paa Højde med Tiden lige saavel som Geværfabrikken og Tøjhuset. Men hvad Indretningen, Administrationen angaar, hvad de mange forskellige Forhold, som daglig vedrøre Arbejderne, angaar, da er der vistnok en ganske betydelig Forskel. Der er Ting, der ere voksede op med Forholdene paa Orlogsværftet, og det har holdt meget haardt efterhaanden at faa nogle af de værste administrative Skavanker væk. Jeg har i sin Tid talt i adskillige Aar, indtil det lykkedes at faa mange af de gamle Tillæg bort. Der var 12—13 forskellige Tillæg til Grundlønnen derude. Det lykkedes ved en tidligere Forsvarsminister at faa i hvert Fald mere Klarhed over, hvad de havde i Løn, men det, der skulde give noget mere i Lommen, er endnu ikke kommet.

Derfor vil jeg meget henstille til den højtærede Forsvarsminister, at han taler med Arbejderne selv og hører, hvad de have paa Hjerte. Det kan ikke erkendes, at den Maade, hvorpaa de ere blevne afhørte — Afhøring er det rette Ord — om dette Forhold, kan kaldes en Adgang for disse Folk til at faa Indflydelse paa, hvorledes deres Lønningsforhold skulde se ud. Jeg retter saa meget trøstigere denne Henvendelse til den højtærede Forsvarsminister, som han allerede har vist i Gerning, at han kunde træde personlig til. Disse Folk have en Ferie, omend kun paa en Uge, og den skulde nogle af Fyrbøderne ikke have, men da Forsvarsministeren blev underrettet om, hvorledes Forholdet var, at de løb Fare for at miste den, idet de skulde ud at sejle straks og saaledes gaa Glip deraf, sørgede han for, at de i hvert Fald fik saa mange Dage som muligt af den Ferie, der tilkom dem. Det takker